

La seca constitucional de Barcelona (1822-1823)¹

X. SANAHUJA ANGUERA

NOVAMENT, L'EXÈRCIT

Quan l'any 1814 Ferran VII va aconseguir restablir el seu domini a tot el regne, les seques catalanes van deixar de funcionar. La seca del Principat de Catalunya, que havia treballat a Reus, Tarragona i Palma de Mallorca, va ser clausurada, malgrat que el seu director, Joan Amat, apostava per la seva continuïtat a Barcelona.² Entre 1815 i 1821, les úniques seques que van abastir de moneda el regne van ser Segòvia i Júbia (per al coure), i Madrid i Sevilla (per a l'or i la plata).

L'any 1820 es va iniciar a Espanya dins un clima de revolta urbana. Els pronunciaments, primer de Riego a Cabezas de San Juan, i després a distintes ciutats del regne, van obligar el monarca a jurar la constitució de Cadis del 1812, el 9 de març de 1820. El dia següent, la multitud va assaltar la casa de l'inquisidor a Barcelona. Va ser l'inici de l'anomenat Trienni Constitucional o Liberal a Espanya. Les Corts liberals es van reunir el mes de juliol i van començar a aplicar tot un seguit de reformes.

Pel que fa a la moneda, els liberals reintroduïren una moneda força coneguda a Castella des de temps enrera: el ral de billó. Utilitzat com a moneda de compte durant el segle XVII, a principis del XIX el ral de billó va ser establert com a moneda

1. Aquest article s'ha elaborat a partir de documentació inèdita i, majoritàriament, encara per classificar, procedent de l'Arxiu de la Biblioteca de Catalunya. Hem d'agrair molt especialment a Reis Fontanals, responsable de l'arxiu esmentat, haver-nos facilitat l'accés a aquesta documentació, i també a Miquel Crusafont, per deixar-nos consultar les seves notes d'arxiu sobre la qüestió.

2. Sobre la seca del Principat de Catalunya en funcionament entre 1809 i 1814 vegeu: J. AMAT. *Balances o estados demostrativos de las cuentas de la Casa de Moneda de Cataluña*, Palma de Mallorca, Impremta d'Agustí Roca, 1813, vol. I, Barcelona, Impremta d'Agustí Roca, 1816, vol. II; i X. SANAHUJA. «La seca del Principat de Catalunya establerta a Reus, Tarragona i Ciutat de Mallorca (1809-1814)», *Acta Numismàtica*, núm. 26, 1996.

real per tal de simplificar les monedes existents en el mercat i les seves valoracions reals. Els rals de billó ja havien estat encunyats durant el regnat de Josep Napoleó entre 1808 i 1814. L'equivalència era:

2 rals de plata =	4 rals de billó
8 rals de plata =	20 rals de billó
2 escuts =	80 rals de billó
8 escuts =	360 rals de billó

Segons Reial decret de l'1 de maig de 1821³ es va disposar que, a partir d'aleshores, totes les monedes fabricades al regne, tant a la península com a ultramar, havien de ser uniformes. Les monedes havien d'adoptar un bust reial realista sense llorejar, com era costum al segle XVII, i havien de dur la llegenda FERNANDO VII POR LA GRACIA DE DIOS Y LA CONSTITUCIÓN, REY DE LAS ESPAÑAS en castellà i no pas en llatí. El revers de les monedes d'or no es va modificar, però sí el de les de plata, en el qual es van afegir les columnes que ja s'empraven a les seques americanes.

Les primeres monedes que es van fer encunyar en aquest període eren peces de 10 rals de billó. Segons Reial ordre de 4 de desembre, les autoritats van ordenar recollir el major nombre possible de monedes de mig escut franceses (aleshores abundants en la circulació peninsular) i aprofitar-les per empremtar-hi a sobre el bust de Ferran VII. D'aquesta disposició van fer ús les seques de Madrid, Sevilla, Bilbao i Santander. A Barcelona, el 13 de desembre de 1821, es va establir una casa provisional de moneda amb la missió de ressegellar els mitjos lluisos francesos, però com que no en van trobar prou, no es va tirar endavant l'operació.⁴

Com havia succeït l'any 1809, l'inici de la fabricació de moneda a Catalunya va ser resultat de les necessitats militars. L'estiu de 1822, Catalunya estava sota l'estat de guerra. Els reialistes, revoltats contra el govern liberal, controlaven el nord del Principat i havien establert la regència d'Urgell a la Seu. El govern va enviar un exèrcit sota el comandament de Francisco Espoz, capità general de Catalunya, que va operar al Principat fins al retorn de l'absolutisme l'any 1823. Va ser aleshores que hom va acordar posar en funcionament una seca a Catalunya. El 22 de juliol de 1822, la Diputació Provincial va disposar l'establiment a Barcelona d'una casa de moneda, a la casa anomenada de la Seca, que es va habilitar plenament el mes de setembre, a partir de la maquinaria i les eines provinents de la seca del Principat de Catalunya, clausurada l'any 1814. Com aleshores, Joan Amat també va ser nomenat el director i administrador. També es va contactar amb els antics assajadors de

3. Publicat per: Jorge MARÍN DE LA SALUD, *La moneda navarra y su documentación, 1513-1838*, Madrid, 1975, p. 386-387.

4. Tota la informació sobre la Seca Constitucional de Barcelona ha estat extreta dels quaderns, plecs i fulls solts de l'Arxiu de la Biblioteca de Catalunya, Casa de la Moneda, reg. arx. 753.

la seca de Catalunya: Pau Sala, a Barcelona, i Joan Baptista Ferrando, a Reus. Aquest darrer no va voler deixar el seu negoci de Reus per una activitat momentània, i va ser substituït per Salvador Paradaltes.

MONEDA D'OR I ARGENT

Fabricació de monedes preconstitucionals

La seca constitucional de Barcelona va començar la fabricació de monedes d'or i de plata el 26 de setembre de 1822, abans de rebre els preceptius encunys autoritzats per la recent creada Junta General Directiva de Casas de Moneda⁵ i uniformitzats per totes les seques del país.

J. Amat va aprofitar els encunys que s'havien desat al tancar la seca de Catalunya l'any 1814 i que encara eren útils per fabricar moneda. Amb aquests encunys la seca de Barcelona va fabricar peces de 2 rals, 8 rals, i 8 escuts. L'any 1814 ja s'havien fabricat 82.319 peces de 2 rals i 54.496 peces de 8 rals, però no se n'havia fabricat cap de 8 escuts. Ara, l'any 1822, les noves peces que sortien de la fàbrica continuaven duent la data de 1814 empremtada a l'anvers. Aquesta pràctica contravenia a les disposicions del Reial decret d'1 de maig de 1821 i de la Junta General Directiva de Casas de Moneda del regne, que imposava a les monedes no solament noves empremtes, sinó també un nou sistema monetari basat en el ral de billó. Els encunys de 1814 utilitzats per la seca de Barcelona per tal d'iniciar l'emissió al més aviat possible eren, doncs, preconstitucionals.

Per això, a començaments d'octubre, quan la Junta General s'assabentà del fet, va ordenar la refosa de totes les monedes fabricades fins aleshores a la seca de Barcelona. El 9 d'octubre, la Junta Protectora de la casa de la moneda de Barcelona va acordar fer cas omís d'aquesta disposició i continuar traient a la circulació les monedes recentment fabricades.

J. Amat, en una carta del 26 d'octubre, va haver d'explicar a Madrid perquè hom havia utilitzat els encunys de 1814 per fabricar moneda. Amat explicava que van començar a fabricar encunys nous amb tipus constitucionals però que, a la meitat de l'operació, els van assabentar que Francesc Coromines, un missatger del Departament de Gravat de Madrid, els portaria les matrius i els punxons estandarditzats a totes les seques. Aleshores, la Junta Protectora va suspendre el gravat dels nous encunys i va acordar que, mentre arribaven les matrius constitucionals, es comencés a treballar amb els encunys de l'any 1814. La junta va creure que no seria dolent treure a la circulació una mica més de moneda. Així, quan va arribar el missatger amb les matrius, ja feia dies que s'estaven encunyant unces, duros i pessetes de l'any 1814. A la mateixa carta, Amat lamentava la confusió i es dolia que la Jun-

5. Creada per decret el 24 de novembre de 1821.

ta Protectora no hagués informat de tot el que passava a la Junta General Directiva.

El 28 de setembre, tres dies després d'haver començat, van cessar les encunyacions de peces amb data de 1814 i, recordem-ho, pertanyents al sistema del ral de plata. Des d'aleshores, i fins al tancament de la seca, l'any 1823, a Barcelona no es van tornar a fabricar peces de 8 escuts. Miquel Crusafont havia trobat el document referent al lliurament de les 510 peces de 8 escuts fabricades en aquest primer moment, però com que no coneixia la circumstància del reaprofitament dels encunys del 1814, es va decantar a creure que la seca havia batut efectivament unces d'or constitucionals, amb el bust sense llorejar, com les que es fabricaven a Madrid.⁶ Ara podem confirmar, tal com ja ho indicava la memòria de J. Amat, que no es van fabricar unces l'any 1814. Totes les unces que duen aquesta data van ser fabricades l'any 1822 amb encunys reaprofitats i, és clar, no apareixien als escrits de J. Amat. D'altra banda, les úniques peces d'or fabricades a Barcelona entre 1822 i 1823 amb els tipus constitucionals són les de 80 rals (vuitantens).

El 12 de novembre de 1822, la Junta General Directiva de Cases de Moneda va reiterar a la seca que refongués totes les peces d'unça, duro i pesseta encunyades amb els encunys de 1814 per no estar d'acord amb la llei. La petició tampoc devia ser escoltada, car s'ha conservat algun exemplar de les 510 unces d'or fabricades el 28 de setembre.

Tipus constitucionals

El 17 d'octubre es va iniciar la fabricació de moneda d'or i d'argent amb els tipus constitucionals. Entre aquesta data i el 3 de novembre de 1823, la seca va fabricar 90.874 peces de 80 rals, 351.955 de 20 rals, i 167.961 de 4 rals.

El 13 de desembre, la Junta General Directiva de Cases de Moneda informà a la seca que havia enviat quatre dinerals (dos d'or i dos de plata), fabricats per l'assajador major, per tal que la seca fabriqués moneda amb l'escrupolositat i perfecció corresponents.

Com a curiositat comentarem que, el 12 d'abril de 1823, l'Ajuntament de Barcelona es va adreçar per carta a la Junta Protectora de la seca de Barcelona interessant-se per l'acceptació dels nombrosos duros de Zacatecas en circulació. Els duros mexicans de Zacatecas, d'un estil una mica més descuidat que els de la seca de Mèxic, no havien estat encunyats en gran quantitat fins l'any 1821, i ara constituïen una novetat per al mercat barceloní. La resposta va ser, evidentment, que sí que podien circular.

La seca també tenia la intenció de fabricar peces de 160 rals (equivalents a la mitja unça). Això ho sabem perquè en una carta, datada el 30 de novembre de 1822, Amat demanava a Madrid que li enviessin matrius de mitja unça, ja que les entrades d'or de la seca eren superiors a les de plata. De la mateixa manera, en un

6. M. CRUSAFONT, «La onza de Barcelona del 1822», *Numisma*, núm. 228 (1991), p. 81-90.

full solt barrejat entre la documentació de la seca, i que segurament conté la previsió de monedes per encunyar entre el 28 de juliol i el 3 de novembre de 1823, hi ha anotat: 41 peces de 160 rals o doblons de 8 duros. En canvi, però, la fabricació de peces de 160 rals no consta en cap dels lliuraments de moneda efectuats pel tresorer al director. El tancament abans d'hora de la seca devia impossibilitar la posada en funcionament del batiment de mitges unces.

Els Cent Mil Fills de Sant Lluís, fills de la gran reacció europea contra les reformes dels liberals espanyols, va desfer el Trienni Liberal i van restaurar l'absolutisme a Espanya. El 4 de novembre de 1823, l'entrada de les tropes franceses acabà amb l'encunyació de moneda a la seca de Barcelona, la qual no es tornaria a posar en funcionament fins tretze anys més tard, el 1836, també en una conjuntura bèl·lica.

Volum d'emissió

Monedes d'or fabricades a Barcelona (1822-1823)			
<i>Valor</i>	<i>Data de fabricació</i>	<i>Data d'encuny</i>	<i>Emissió</i>
8 escuts	28.09.1822	1814	510
80 rals de b.	19.10/28.12.1822	1822	22.101
	17.01/03.11.1823	1823	68.773
		(Total)	90.874

Monedes de plata fabricades a Barcelona (1822-1823)			
<i>Valor</i>	<i>Data de fabricació</i>	<i>Data d'encuny</i>	<i>Emissió</i>
8 rals	27.09.1822	1814	13.175 ⁷
20 rals de b.	18.10/30.12.1822	1822	37.566
	30.01/03.11.1823	1823	314.389
		(Total)	351.955
2 rals	26.09.1822	1814	4.806 ⁸
4 rals de b.	17.10/31.12.1822	1822	51.948
	18.01/30.08.1823	1823	116.013
		(Total)	167.961

MONEDA DE COURE

L'informe de Joan Amat

La iniciativa de batre moneda de coure va ser resultat d'una sèrie d'informes presentats pel mateix Joan Amat. En un document presentat a les autoritats, de data

7 Cal afegir-hi 54.496 peces ja fabricades l'any 1814.

8 Cal afegir-hi 82.319 peces ja fabricades l'any 1814.

desconeguda però datable en els primers temps de govern constitucional, Amat exposava l'estat de la circulació de moneda de coure a Catalunya. Tot i que era conscient que les Corts espanyoles treballaven per unificar la fabricació de moneda a tot el regne, Amat proposava una alternativa descentralitzada per a Catalunya.

L'informe d'Amat es basava en tres punts:

1. La majoria de peces de 4 quartos en circulació, fabricades a Barcelona durant l'ocupació francesa, eren falses.
2. En canvi, la xavalla encunyada per la seca de Catalunya, a Tarragona i Mallorca a la mateixa època que la fabricada a Barcelona, gairebé no s'havia falsificat.
3. Calia, doncs, efectuar una nova emissió de moneda de coure per tal de retirar les peces de 4 quartos de Barcelona.

Vegem més detalladament aquests punts:

Sobre la falsificació de les peces de 4 quartos «en Barcelona»

Amat deia que, de les monedes de coure fabricades a Barcelona durant l'ocupació francesa que circulaven, una quarta part eren falses, fabricades per fosa («va- ciando el metal en moldes de tierra, ajustando antes la figura con otra moneda acu- ñada de la misma especie»). El seu testimoni rebut definitivament la creença que les monedes de 4 quartos foses eren autèntiques i fabricades a la seca de Barcelo- na.⁹ Mitjançant la fosa, les monedes fraudulentos adquireixen la mateixa empremta que la moneda original que els ha servit de model, però aquesta circumstància, evi- dentment, no les fa legítimes.

Sobre l'origen de les falsificacions per fosa, Amat es feia ressò que corria la veu que aquestes monedes falses les havien fet majoritàriament uns italians destacats a la Ciutadella, els quals, un cop es va fer pública l'acusació, van ser enviats cap a França.

Però Amat encara introduïa un tema més greu. Segons ell, alguns gravadors i experts havien examinat monedes de 4 quartos encunyades —és a dir, no foses—, so- bretot les datades entre 1808 i 1811, i havien coincidit que moltes d'elles sembla- ven haver estat fabricades amb punxons i matrius diferents dels de la majoria. Amat creia que aquestes peces també eren falsificacions. La creença es veia confir- mada pel fet que, des d'un cert temps, es tenien notícies que hom introduïa molta quantitat de moneda de coure des de França, i que precisament a Perpinyà vivia un

9 Anna M. Balaguer ja havia defensat en diverses ocasions que les monedes de 4 quartos foses eren falsi- ficacions: A. M. BALAGUER, «Les emissions barcelonines de l'ocupació napoleònica segons els llibres de la comp- tabilitat de la seca (1808-1814)», *Acta Numismàtica*, vol. x, (1980), p. 171-187; «Legitimació de les monedes dels quartos foses», *Gaceta Numismática*, núm. 96 (1990), p. 37-40; i «Falsificación por fusión de los quartos catala- nes en el s. XIX. Los hallazgos de Cervera y el Maresme», *Gaceta Numismática*, núm. 110 (1993), p. 51-54.

tal Felip Burgai que havia estat gravador i operari de la seca de Barcelona durant l'ocupació francesa i que ara treballava a la seca rossellonesa. Es creia que Burgai podia haver-se endut cap a Perpinyà algunes de les matrius i dels punxons necessaris per fabricar els encunyats de les peces de 4 quartos i que des d'aquella ciutat anava fabricant moneda.

Sobre la perfecció de les monedes fabricades per la seca del Principat de Catalunya

Aleshores, Amat, que no havia paït el tancament de la seca del Principat de Catalunya l'any 1814, comparava les peces de quatre quartos de Barcelona amb els quartos encunyats per aquella durant la seva direcció, primer a Tarragona i després a Mallorca, i conclouia que el fet que no s'haguessin trobat falsificacions d'aquelles responia a la bona qualitat de les peces fabricades. Amat destacava que aquelles peces de tres i de sis quartos procedien d'una bona matriu, havien estat fabricades amb encunyats gravats profundament i afegint-los un cordonet al cantell. Aquestes circumstàncies, deia Amat, les convertia en monedes perfectes, just al contrari de les fabricades a Barcelona a la mateixa època.

Proposta de retirar de la circulació les peces de quatre quartos

Per tot això, Amat creia que calia retirar de la circulació urgentment totes les monedes de quatre quartos. Per dur a terme l'operació, s'haurien de fabricar noves monedes de coure, amb la mateixa perfecció que les encunyades per la seca de Catalunya i, preferentment, amb la mateixa tipologia.

Amat calculava que calia obtenir uns 2.000 quintars de coure, i va acceptar que d'aquests n'hi hagués uns 500 de metall provinent de canons —i, per tant, de coure aliat—. Amat creia que el cos d'artilleria podia aportar gran quantitat de metall en canons inservibles i que, arribat el cas, amb la venda del metall provinent dels canons es podria comprar coure pur per a la fabricació de moneda. Les despeses de braçatge i les altres habituals de la seca, segons Amat, es podrien pagar amb la moneda encunyada de bell nou. Amat comptava que amb el batiment de 2.000 quintars de coure no n'hi hauria prou per retirar de la circulació totes les peces de quatre quartos, però que, un cop començades les operacions, es podria refondre les peces recollides i amb el metall resultant fabricar noves monedes. Amat es referia a recanviar exclusivament les peces de 4 quartos, ja que, segons ell, la resta de peces fabricades a Barcelona durant l'ocupació francesa —de mig, un i dos quartos— havien estat fabricades en poca quantitat i gairebé no s'havien falsificat.

Peripècies de les peces de quatre quartos

L'informe d'Amat va obtenir un èxit momentani. La seca de Barcelona va ser autoritzada a fabricar moneda de coure i substituir-la per les peces de quatre quartos en circulació. Ja l'1 de gener de 1823, Antonio Roten, de la Comandància Ge-

neral del 7è districte militar, havia enviat una carta a Amat, informant-lo que podia disposar de 600 quintars de coure a la mestrança d'artilleria per tal d'encunyar moneda de coure, tal com havia acordat la Diputació Provincial. El 13 d'octubre, l'exercit proporcionaria 99 quintars més de metall.

El 22 de maig de 1823, l'Ajuntament Constitucional de Barcelona donava per finalitzat el termini per recanviar les monedes de quatre quartos barcelonines. Resulta que el 20 de maig hi havia hagut una greu invasió de monedes falses, i l'Ajuntament, que va haver d'acordar donar un termini d'un sol dia per recanviar les monedes falses per plata i or, es va veure desbordat. Aquesta sobtada invasió de moneda falsa podria estar relacionada amb l'entrada de les tropes franceses a Catalunya —els Cent Mil Fills de Sant Lluís havien penetrat a la península el dia 7 d'abril. Trobem sospitós que, el dia 27 de juny, el governador interí de Catalunya, Domingo de Caralt, ordenés des de Mataró el curs forçós, sota pena de vuit pessetes, de tots els quartos (inclosos els fosos) llevat dels de plom.¹⁰ J. Amat ja havia advertit de les sospites que hom introduïa xavalla falsa des de França. Si bé la disposició del governador absolutista es pot interpretar com una solució d'emergència a un problema puntual de manca de moneda menuda (així ho creu A. M. Balaguer) agreujat per la retirada de les peces a Barcelona, no és descartable que existís algun vincle entre l'exèrcit francès invasor i l'abundància de monedes de quatre quartos fosos. De fet, malgrat que les autoritats constitucionals havien ordenat la retirada de la circulació de les peces de quatre quartos, l'ordre va quedar en suspens, ja que l'any 1852 encara circulaven.¹¹

Encunyació amb tipus constitucionals (juliol/setembre de 1823)

El 26 de maig de 1823, la Diputació Provincial informava la seca de Barcelona de l'autorització per batre 1.000.000 de rals en moneda de xavalla en peces de 2, 3 i 6 quartos, amb la mateixa quantitat de metall que les encunyades a la casa de Júbia (que tenien un pes una mica menor que les fabricades a Segòvia).

El 31 de maig, la Diputació Provincial autoritzava la fabricació de peces de sis quartos, semblants a les fabricades entre 1810 i 1814, però que duguessin la inscripció PROVÍNCIA DE BARCELONA. El 4 de juny de 1823, el gravador va enviar els dibuixos que se li havien demanat de les monedes precedents, deixant en blanc la inscripció de l'anvers. Hom va resoldre que a l'anvers les monedes duguessin la llegenda FERNANDO SEPTIMO, i al revers, en lloc de l'escut, el llibre de la constitució obert, amb la inscripció CONST. DEL AÑO 1812, fixada al bell mig. El 8 de juny, quan ja es tenien les matrius preparades, hom va acordar fer modificacions: afegir a l'an-

¹⁰ A. M. BALAGUER. «Legitimació de les monedes dels quartos fosos», *Gaceta Numismática*, núm. 96 (1990), p. 39.

¹¹ Segons es desprèn de l'article 6è de l'ordre de recollida de la xavalla catalana, l'any 1852. A. HEISS. *Descripción general de las monedas hispano-cristianas desde la invasión de los árabes*, v. II, Madrid, 1867, p. 450-451.

vers les paraules REY CONSTITUCIONAL i, al revers, canviar el llibre per l'escut de la ciutat de Barcelona. És probable que, considerant la inestable situació política, amb l'aprovació d'un disseny políticament més neutre es volguessin evitar futurs conflictes i la retirada de l'emissió.

El 23 de juliol de 1823 es va fer el primer lliurament de peces de tres quartos fabricades. El 7 d'agost es va disposar l'ampliació de l'encunyació de xavalla fins a un altre milió de rals. El 28 d'agost es van encunyar les primeres peces de sis quartos.

Encunyació amb tipus preconstitucionals (de 1814) (setembre/desembre de 1823)

El 30 d'agost de 1823, la Diputació Provincial va enviar una carta a la seca demanant-los que encunyessin la xavalla amb les matrius amb què es fabricava moneda a Segòvia, ja que aquest tipus de peces eren acceptades a tot el regne, i que, mentre no estiguessin preparats, s'encunyés moneda amb els encunys de 1814 existents a la seca.

J. Amat va respondre, el 4 de setembre, que la seca no podia fabricar encunys de peces com les de Júbia i Segòvia, sinó que aquests els havia de proporcionar el gravador general del regne, per evitar que cada seca es fabriqués ella mateixa les peces i que, al final, totes semblessin falses. Amat es va avenir a fabricar, momentàniament, peces de tres i de sis quartos amb els encunys de 1814, però advertint que només disposava de divuit encunys, equivalents a vuit dies de feina i prou. El 16 de setembre, la Diputació Provincial va donar el vistiplau a la gravació de nous encunys de l'any 1814, mentre es feien servir els 18 existents a la seca, i així no es va haver d'interrompre el mandat de fabricar un milió de rals en xavalla.

Així doncs, la seca de Barcelona va cessar la fabricació de moneda de coure constitucional a mitjan setembre de 1823. En la fabricació es va continuar utilitzant els encunys sobrers de l'any 1814 i, des de finals de setembre, utilitzant encunys fabricats de bell nou però copiats en la tipologia, i fins i tot amb la mateixa data, dels de 1814.

L'emissió de coure es va prorrogar el 27 de setembre més enllà dels dos milions de rals.

Volum d'emissió

Monedes de coure fabricades a Barcelona (1823)			
Valor	Data de fabricació	Data d'encuny	Emissió
6 quartos	30 d'agost/mitjan setembre 1823	1823	1.235.645
	mitjan setembre/principis d'octubre 1823	1814 (A)	
	principis d'octubre/5 de novembre 1823	1814 (B)	
3 quartos	28 de juliol/mitjan setembre 1823	1823	4.420.330 ¹²
	mitjan setembre/principis d'octubre 1823	1814 (A)	
	principis d'octubre/5 de novembre 1823	1814 (B)	

12 Cal afegir-hi 23.970 peces fabricades ja l'any 1814.

Fig. A. 6 quartos batuts l'any 1823 a la seca constitucional de Barcelona, aprofitant els encunys de l'any 1814 de l'antiga seca del principat de Catalunya, no utilitzats.

Fig. B. 6 quartos batuts també l'any 1823 amb encunys de nova fabricació, conservant la data endarrerida de 1814, i que es diferencien dels anteriors pel seu estil més acurat i en especial, per la presència de la base a la corona de l'escut català.